

Sygn. akt III RC 103/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gorlicach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Sabina Homa

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Gąsior

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2019 roku w Gorlicach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K., Dyrektora (...) Centrum Pomocy (...) w G. działającego na rzecz małoletnich M. B., K. B. (1) i J. B.

przeciwko K. B. (2)

o alimenty

I. zasądza od pozwanej K. B. (2) tytułem miesięcznych rat alimentacyjnych na rzecz małoletnich M. B. i J. B. kwoty po 100 (sto) złotych oraz na rzecz małoletniego K. B. (1) kwoty po 150 (sto pięćdziesiąt) złotych, tj. łącznie kwotę 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, która to kwota płatna będzie z góry do rąk rodziny zastępczej w osobie J. K. do dnia 10-tego każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek uchybienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 10 października 2019 roku,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Sabina Homa

Sygn. akt III RC 103/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 października 2019 roku

Dyrektor (...) Centrum Pomocy (...) w G. działając na rzecz małoletnich powodów M. B., K. B. (1) i J. B. wystąpił z pozwem skierowanym przeciwko pozwanej K. B. (2) o zasądzenie na rzecz każdego z małoletnich powodów tytułem alimentów kwot po 300 zł miesięcznie, płatnych do 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności do rąk J. K. i M. K. sprawujących pieczę zastępczą nad małoletnimi.

W uzasadnieniu podano, iż pozwana jest matką biologiczną małoletnich powodów, którzy na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gorlicach z dnia 24 kwietnia 2017 roku w sprawie o sygn. akt III Nsm 406/16 przebywają w niezawodowej rodzinie zastępczej J. K. i M. K.. Wskazano, iż rodzina zastępcza otrzymuje z (...) Centrum Pomocy (...) w G. świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania małoletnich, dodatki wychowawcze oraz dodatek z tytułu

zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego, tj. K. B. (1). Podano, iż miesięczny koszt utrzymania małoletnich wynosi: w przypadku M. B. - 1760 zł i obejmuje wydatki na wyżywienie, zakup ubrań, obuwia, środków higienicznych (ok. 800 zł), opłaty za media (200 zł), leczenie (60 zł), wydatki szkolne (100 zł), wyjazdy, rozwijanie zainteresowań (350 zł), wydatki remontowe (150 zł), oszczędności (100 zł); w przypadku K. B. (1) – 2050 zł i obejmuje wydatki na wyżywienie, zakup ubrań, obuwia, środków higienicznych (ok. 800 zł), opłaty za media (200 zł), leczenie (200 zł), wydatki szkolne (200 zł), wyjazdy, rozwijanie zainteresowań (400 zł), wydatki remontowe (150 zł), oszczędności (100 zł), zaś w przypadku J. B. 1840 zł i obejmuje wydatki na wyżywienie, zakup ubrań, obuwia, środków higienicznych (ok. 800 zł), opłaty za media (200 zł), leczenie (40 zł), wydatki szkolne (150 zł), wyjazdy, rozwijanie zainteresowań (400 zł), wydatki remontowe (150 zł), oszczędności (100 zł). Podano, iż ojciec biologiczny małoletnich przekazuje rodzinie zastępczej alimenty w łącznej kwocie 900 zł miesięcznie. Dodatkowo, K. B. (1), otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł z tytułu niepełnosprawności. Twierdzono, iż pozwana od lipca 2017 roku nie utrzymuje kontaktu z rodziną zastępczą ani z powodami, nie dostarcza środków na ich utrzymanie oraz nie uczestniczy w procesie ich wychowania. Podniesiono, iż pozwana jest osobą w wieku produkcyjnym, zdrową, posiada ubezpieczenie w KRUS, zaś po urodzeniu dziecka nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego. Wobec powyższego powinna wywiązywać się z obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich.

Pozwana K. B. (2) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu stanowiska podano, iż pozwana obecnie nie posiada możliwości zarobkowych, albowiem nie pracuje i opiekuje się urodzonym (...) synem M. O.. Wskazano, że małżeństwo pozwanej, z którego pochodzą małoletni powodowie, zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 28 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. I C 1046/13, wobec czego obowiązek alimentacyjny winien obciążać ojca małoletnich. Twierdzono nadto, iż pozwana obecnie zamieszkuje wraz z partnerem J. O. (1) w jego domu rodzinnym w S.. (...) pozwanej jest osobą niezdolną do pracy, posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Rodzice partnera są również osobami niepełnosprawnymi i wymagają opieki ze strony syna. Podano, że pozwana jest zarejestrowana w KRUS i utrzymuje się z zasiłku macierzyńskiego w wysokości 1.000 zł miesięcznie, który będzie pobierała jedynie przez rok. Natomiast J. O. (1) nie pracuje zawodowo lecz opiekuje się niepełnosprawnymi rodzicami i z tytułu tejże opieki pobiera zasiłek opiekuńczy w kwocie 520 zł. Twierdzono również, że rodzice partnera pozwanej pobierają renty w wysokości 1.000 zł i 800 zł miesięcznie. Ponadto pozwana zarzuciła, iż wskazane w pozwie koszty utrzymania małoletnich zostały znacznie zawyżone i nie zostały należycie udokumentowane, w szczególności dotyczy to wydatków szkolnych, opłat za media, remonty czy też wydatki związane z rozwijaniem zainteresowań małoletnich.

Na rozprawie dnia 27 września 2018 roku pozwana podała, iż mogłaby płacić na powodów alimenty w kwotach po 20 zł miesięcznie.

Na tej samej rozprawie przystąpiła do sprawy w charakterze strony powodowej J. K. i wносиła o orzeczenie jak w pozwie złożonym przez Dyrektora (...) Centrum Pomocy (...) w G..

Ostatecznie na rozprawie w dniu 10 października 2019 roku powodowie podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska, natomiast pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana K. B. (2) jest matką biologiczną małoletnich powodów J. B. urodzonej (...), K. B. (1) urodzonego (...) oraz M. B. urodzonego (...).

Małoletni pochodzą ze związku małżeńskiego pozwanej z W. B., rozwiązanego przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu Wydział I Cywilny z dnia 28 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. I C 1046/13.

Dowód : odpis zupełny aktu urodzenia małoletniego K. B. (1) – k. 7, odpis zupełny aktu urodzenia małoletniego M. B. – k. 8, odpis zupełny aktu urodzenia małoletniej J. B. – k. 9, wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 28 listopada 2014 roku – k. 21-23

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorlicach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z 26 kwietnia 2017 roku w sprawie o sygn. III Nsm 406/16 zawieszono władzę rodzicielską K. B. (2) oraz ograniczono władzę rodzicielską W. B. nad małoletnimi M. B., K. B. (1) oraz J. B. poprzez umieszczenie małoletnich w rodzinie zastępczej J. K. i M. K.. Natomiast postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorlicach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z 12 czerwca 2019 roku w sprawie o sygn. III Nsm 174/19 umieszczono małoletnich M. B., K. B. (1) oraz J. B. w niezawodowej rodzinie zastępczej J. K. oraz ustalono miejsce pobytu małoletnich przy rodzinie zastępczej.

Dowód : dokumenty zalegające w aktach sygn. III Nsm 406/16 i I. N. 174/19 Sądu Rejonowego w Gorlicach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Małoletni M. B., K. B. (1) i J. B. zamieszkują w rodzinie zastępczej J. K., która na co dzień troszczy się o zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci, zapewnia im poczucie bezpieczeństwa oraz uczestniczy w procesie ich wychowania.

Małoletnia J. B. ma obecnie 12 lat. Jest uczennicą Szkoły Podstawowej w M.. Osiąga bardzo dobre wyniki w nauce. Małoletnia jest dzieckiem zdrowym, nie choruje przewlekłe, nie przyjmuje leków na stałe. Miesięczny koszt utrzymania małoletniej obejmuje wydatki na: wyżywienie – ok. 500 zł/m-ce, odzież, obuwie – ok. 150 zł /m-ce, środki higieniczne, kosmetyki – ok. 100 zł/m-ce, wydatki szkolne – ok. 60 zł/m-ce, witaminy, suplementy diety – ok. 30 zł/m-ce, rozrywkę – ok. 150 zł/m-ce, telefon – 38 zł/m-ce, partycypacje w kosztach utrzymania domu – ok. 140 zł/m-ce.

Małoletni K. B. (1) ma obecnie 10 lat. Chłopiec cierpi na zespół nadpobudliwości ruchowej (...), w związku z czym objęty jest terapią pedagogiczną. Małoletni posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Pozostaje on również w stałym leczeniu psychiatrycznym, 2-3 razy w miesiącu odbywa wizyty u psychiatry w T., przyjmuje również leki psychiatryczne. Nadto małoletni pozostaje w leczeniu okulistycznym. Raz w tygodniu uczestniczy w zajęciach logopedycznych. Koszt terapii pedagogicznej opiewa na kwotę 50 zł za godzinę, zajęć logopedycznych – 60 zł za godzinę. Chłopiec na stałe przyjmuje leki E. (...) oraz magnez. Miesięczny koszt leków stanowi kwotę ok. 150 zł. Pozostałe koszty utrzymania małoletniego obejmują wydatki na: wyżywienie – ok. 500 zł/m-ce, odzież, obuwie – ok. 200 zł /m-ce, środki higieniczne, kosmetyki – ok. 50 zł/m-ce, wydatki szkolne- ok. 60 zł/m-ce, rozrywkę – ok. 100 zł/m-ce, partycypacje w kosztach utrzymania domu – ok. 140 zł/m-ce.

Małoletni M. B. ma 8 lat. Chłopiec od trzech lat objęty jest terapią wczesnego wspomaganie rozwoju, w związku z czym został odroczone od obowiązku szkolnego. Małoletni raz w tygodniu uczestniczy w zajęciach logopedycznych, których koszt opiewa na kwotę 60 zł za godzinę. Pozostałe koszty utrzymania małoletniego obejmują wydatki na wyżywienie – ok. 500 zł/m-ce, odzież, obuwie – ok. 100 zł /m-ce, środki higieniczne, kosmetyki – ok. 50 zł/m-ce, wydatki szkolne – ok. 60 zł/m-ce, rozrywkę – 50 zł/m-ce, witaminy, suplementy diety – ok. 50 zł/m-ce, telefon – ok. 38 zł/m-ce, partycypacje w kosztach utrzymania domu – ok. 140 zł/m-ce.

Na pokrycie kosztów utrzymania każdego z małoletnich rodzina zastępcza J. K. otrzymuje z (...) Centrum Pomocy w G. świadczenie w wysokości 1052 zł miesięcznie oraz dodatek w wysokości 200 zł z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania niepełnosprawnego K. B. (1).

Rodzina zastępcza otrzymuje także zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 184 zł na rzecz małoletniego K., świadczenie wychowawcze „500 plus” na rzecz każdego z małoletnich, a także alimenty zasądzone od ojca biologicznego W. B. na rzecz małoletnich w łącznej kwocie 900 zł.

J. K. samodzielnie wychowuje małoletnich powodów, albowiem jej małżeństwo z M. K. zostało rozwiązane przez rozwód. J. K. nie pracuje zawodowo lecz opiekuje się swoją babcią i z tego tytułu pobiera świadczenie socjalne. Ponosi koszty utrzymania obejmujące opłaty za: prąd – ok. 50 zł/m-ce, gaz – 150 zł/m-ce, śmieci – 35 zł/m-ce, oczyszczalnie ścieków – 150 zł/pół roku, opał – 4.000 zł/sezon.

Dowód : zeznania świadka A. J. – k. 41/2-42/2, częściowo zeznania powódki J. K. – k. 51- 52, faktury – k. 5, częściowo oświadczenia – k. 5, decyzja (...) w S. z 20 lutego 2017 roku – k. 5, pismo (...) w S. z 30.05.2018 roku – k. 5, orzeczenie o niepełnosprawności z 14 stycznia 2017 roku – k. 4, informacja o wysokości opłat za odpady komunalne za 2018

rok – k. 31, decyzja podatkowa z 14 lutego 2018 roku – k.32, paragony – k. 33-35, faktury – k. 36-39, 44-46, 48-49, zaświadczenie Poradni Psychologicznej z 14 listopada 2018 roku –k. 47,

Pozwana K. B. (2) ma 31 lat. Od lipca 2017 roku nie utrzymuje kontaktu z rodziną zastępczą, ani z małoletnimi powodami, nie dostarcza środków na utrzymanie małoletnich dzieci oraz nie uczestniczy w procesie ich wychowania.

K. B. (2) prowadzi aktualnie wspólne gospodarstwo domowe z partnerem J. O. (1). Mają oni na utrzymaniu syna M. O. urodzonego (...) oraz córkę J. O. (2) urodzoną (...). Pozwana mieszka w domu rodzinnym J. O. (1) wraz z jego rodzicami w S.. K. B. (2) nie pracuje zarobkowo, opiekuje się dziećmi. Pobiera zasiłek rodzinny w kwocie 190 zł, kwotę 1.000 zł miesięcznie z tytułu świadczenia wychowawczego „500 plus” oraz „kosiniakowe” z tytułu urodzenia córki J. w kwocie 1.000 zł, przyznane do końca czerwca 2020 roku. Pozwana jest ubezpieczona w KRUS, w związku z czym opłaca składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie 130 zł miesięcznie. K. B. (2) od kiedy ma „kosiniakowe” jest w stanie czynić oszczędności. Aktualnie ma 1000 zł oszczędności.

(...) pozwanej J. O. (1) jest osobą niezdolną do pracy, posiada orzeczenie o umiarkowany stopniu niepełnosprawności. Pozostaje on w stałym leczeniu psychiatrycznym. Przyjmuje leki przeciwdepresyjne, których koszt opiewa na kwotę ok. 30 zł/m-ce. J. O. (1) sprawuje opiekę nad swoimi niepełnosprawnymi rodzicami i z tego tytułu otrzymuje zasiłek opiekuńczy w kwocie 620 zł. Rodzice J. O. (1) pobierają renty w kwotach 1.000 zł oraz 800 zł miesięcznie.

Miesięczne koszty utrzymania małoletnich dzieci pozwanej pochodzących ze związku z J. O. (1) stanowią kwotę ok. 1.000 zł i obejmują wydatki na: mleko, odzież, pampersy, leczenie. Nadto pozwana wraz z partnerem ponosi koszty związane z zakupem odzieży, obuwia – ok. 50 zł/m-ce, środków higienicznych i chemicznych– ok. 50/ zł/m-ce, paliwa do samochodu – ok. 120 zł/m-ce, wizyt lekarskich – ok. 50 zł/co 3 m-ce, telefonu – 20 zł/m-ce, opału na zimę. Koszty związane z rachunkami za dom pokrywa natomiast ojciec partnera pozwanej z emerytury. Jak brakuje zaś mu pieniędzy na leki to pozwana wraz z partnerem pomaga mu. Natomiast koszty zakupu żywności pozwana i jej partner ponosi wspólnie z matką J. O. (1). Miesięcznie przeznaczając przez na ten cel kwotę ok. 600 zł/m-ce.

Pozwana posiada wykształcenie podstawowe. Przez okres dwóch lat uczęszczała do zawodowej szkoły cukierniczej, jednak jej nie ukończyła. Odbiła także kurs florystyki. Aktualnie pozwana nie pracuje zawodowo, sprawuje opiekę nad córką J. O. (2) urodzoną w czerwcu 2019 roku oraz synem M. O. urodzonym w (...) roku. Pozwana nie posiada przeciwwskazań do podjęcia pracy zarobkowej.

W toku trwania niniejszej sprawy pozwana wyzbyła się części swojego majątku. W dniu 12 kwietnia 2019 roku w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Gorlicach I Wydziałem Cywilnym pod sygn. akt I Ns 329/18 doszło bowiem do zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w Ł. objętej KW nr (...), w ten sposób, że prawo własności ww. nieruchomości przyznane zostało na rzecz S. K. bez spłat na rzecz pozwanej, która do protokołu rozprawy podała, że otrzymałam już swoją część i nie domagam się spłaty.

Aktualnie jest ona jeszcze współwłaścicielką w 1/6 części gospodarstwa rolnego o pow. 1,6169 ha położonego w Ł., które wdzierżawia M. K. za darmo.

Dowód: zeznania powódki J. K. – k. 51/2, 81, częściowo zeznania pozwanej K. B. (2) – k. 80-81, zeznania świadka A. J. k. 41/2-42, częściowo zeznania świadka J. O. (1) – k. 50-51, odpis skrócony aktu urodzenia M. O. – k. 20, decyzja KRUS z 15 maja 2018 roku – k. 24, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 25-26, decyzja Wójta Gminy S. z 03 sierpnia 2018 roku – k. 17, informacja Wójta Gminy Ł. z 01 lutego 2019 roku – k. 78, informacja UG Ł. z dnia 5 lutego 2019 roku – k. 79, dokumenty zalegające w aktach I Ns 329/18,

Ustalenia w zakresie stanu faktycznego niniejszej sprawy Sąd poczynił w oparciu o przesłuchanie w charakterze strony powodowej J. K., pozwanej K. B. (2) oraz zeznań świadków A. J. oraz J. O. (1), a także w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy jak i aktach spraw toczących się przed tut. Sądem o sygn. III Nsm 406/16, I. N. 174/19 oraz I Ns 329/18.

Sąd oparł się na treści dokumentów urzędowych załączonych do akt sprawy, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego organy. Ich autentyczność i prawdziwość zawartych w nich informacji nie budziła wątpliwości. Sąd dał także wiarę dokumentom prywatnym złożonym przez strony na potrzeby niniejszej sprawy, które w ocenie Sądu stanowią wiarygodne źródło zawartych w nich informacji. Niniejsze dokumenty pozwoliły na ustalenie stanu rodzinnego oraz majątkowego stron, a także zakresu ich uzasadnionych potrzeb, w szczególności małoletnich powodów oraz możliwości zarobkowych pozwanej. Jedynie oświadczenia z 19 kwietnia 2018 roku złożone przez J. K. w zakresie części wskazanych w nich kosztów utrzymania małoletnich powodów nie stanowiły podstawy ustaleń w sprawie z uwagi na to, iż były one zawyżone co zostanie szerzej omówione w dalszej części uzasadnienia.

Nadto należało uznać za wiarygodne zeznania stron oraz świadków w takim zakresie, w jakim są spójne, logiczne i korespondują z pozostałym materiałem zebrany w sprawie, który stanowił podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Natomiast w pewnym zakresie ustalenia Sądu oparte zostały na zasadach doświadczenia życiowego. Zgodnie z utrwalonym poglądem ustalenia Sądu dotyczące sytuacji majątkowej stron, jeżeli nie odbiega ona od standardowej, mogą zostać poczynione w oparciu o same zasady doświadczenia życiowego (podobnie: orzeczenie SN z dnia 29 listopada 1949 roku, Wa.C. 167/49, NP. 1951 r., nr 2, s.52.) Zasadę tę Sąd zastosował uzupełniająco dla określenia wydatków małoletnich powodów, a w szczególności stałych opłat i innych kosztów, których wysokość można oszacować bez konieczności odwoływania się do dowodów z dokumentów.

Sąd ustalając wysokość kosztów utrzymania małoletnich powodów oparł się w przeważającej części na przesłuchaniu w charakterze powódki J. K. sprawującej pieczę zastępczą nad małoletnimi. Są one bowiem jasne i rzeczowe. Poza tym to ona sprawuje stałą pieczę nad małoletnimi, a zatem jest najlepiej zorientowana w ich potrzebach i kosztach utrzymania.

I tak, Sąd uznał za wiarygodne jej twierdzenia w zakresie wydatków na wyżywienie każdego z małoletnich, które określiła na kwotę 500 zł. Wskazana bowiem kwota odpowiada rzeczywistym wydatkom na żywność, uwzględnia jej aktualne ceny oraz fakt, iż małoletnie obecnie znajdują się w fazie wzrostu, w związku z czym wymagają dostarczania produktów nie tylko odpowiedniej jakości, ale również ilości.

Zgodzić należy się też z twierdzeniami powódki J. K., iż średni miesięczny koszt wydatków na odzież i obuwie małoletniego K. B. (1) to kwota ok. 200 zł/m-ce. Należy bowiem pamiętać, iż małoletni K. B. (1) cierpi na zespół nadpobudliwości ruchowej, co powoduje konieczność częstszego zakupu zarówno ubrań jak i obuwia dla chłopca. Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu kwota ok. 200 zł/m-ce wskazana na powyższe wydatki uwzględnia potrzeby małoletniego w tym zakresie oraz ceny artykułów odzieżowych. Co do wydatków przeznaczanych na zakup odzieży dla małoletniej J. B. oraz M. B. wskazana kwota 200 zł została w ocenie Sądu nieco zawyżona. Biorąc pod uwagę fakt, iż małoletnia J. jest już nastolatką i niewątpliwie kwestie związane z wyglądem mają dla niej większe znaczenie, niż dla małoletniego M. usprawiedliwiona wysokość wydatków na odzież i obuwie J. B. to kwota 150 zł/m-ce, a małoletniego M. B. 100 zł/m-ce.

Zgodzić się należy także z twierdzeniami powódki odnośnie wydatków przeznaczanych na leczenie małoletnich K. B. (1) oraz M. B., a obejmujących terapię pedagogiczną (50zł/h), zajęcia logopedyczne (60 zł/h), leczenie okulistyczne, koszty dojazdów na wizyty lekarskie (50-60 zł), lekarstwa (ok. 150 zł/m-ce). Twierdzenia powódki w tym zakresie zostały poparte przedłożonymi dokumentami.

Natomiast wskazywana przez powódkę kwota przeznaczana na wydatki szkolne w wysokości 100-200 zł/m-ce jest w ocenie Sądu nadmiernie zawyżona. Należy zauważyć, iż małoletnie korzystają z bezpłatnych podręczników w szkole. Korzystają także ze wsparcia opieki społecznej w tym zakresie w postaci dofinansowania do wyprawki szkolnej. Nadto na rozpoczęcie roku szkolnego uzyskały świadczenie (...) w kwocie po 300 zł. Biorąc pod uwagę powyższe kwota 60 zł/m-ce jest realnym i usprawiedliwionym kosztem ponoszonym na małoletnich powodów biorąc pod uwagę potrzebę całorocznego uzupełniania przyborów szkolnych, opłat związanych z wycieczkami, zbiórkami szkolnymi, itd.

Co do wydatków przeznaczanych na środki higieniczne oraz kosmetyki Sąd uznał, iż wskazana przez powódkę kwota 100 zł jest zawyżona w odniesieniu do małoletnich powodów K. i M., mając na uwadze potrzeby małoletnich oraz ceny artykułów kosmetycznych. Natomiast biorąc pod uwagę wiek powódki J. B. wskazane wydatki na powyższy cel są realne i usprawiedliwione biorąc pod uwagę fakt, iż dziewczynki w tym wieku poza środkami higienicznymi zaczynają również używać kosmetyków.

W ocenie Sądu częściowo niewiarygodne są również twierdzenia powódki J. K. co do kosztów związanych z udziałem małoletnich w opłatach za media, które powódka określiła na kwotę 200 zł/m-ce co do każdego z małoletnich. W ocenie Sądu kwota ta została nadmiernie zawyżona, zaś udział każdego z małoletnich w kosztach utrzymania domu kształtuje się w granicach około 140 zł/m-ce. Biorąc pod uwagę, iż do usprawiedliwionych kosztów utrzymania dziecka zalicza się ryczałtowe koszty zużycia wody, prądu, gazu do gotowania i ogrzania wody (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 23 marca 2016 roku w sprawie I ACa 1755/15 (LEX nr 2031152)).

W ocenie Sądu zawyżona i nieoparta żadnymi dowodami została kwota przeznaczana na rozwój zainteresowań małoletnich określona na 350-400 zł/m-ce. Powódka w toku postępowania nie sprecyzowała jakich konkretnie zainteresowań małoletnich ma dotyczyć powyższy wydatek, zaś podczas przesłuchania na rozprawie sama zeznała, iż małoletnie nie korzystają obecnie w sposób stały z żadnych zajęć dodatkowych. W ocenie Sądu wydatki na rozrywkę małoletnich powodów wynoszą ok. 100 zł/m-ce. Biorąc pod uwagę problemy małoletnich K. i M. usprawiedliwiony jest bowiem zakup środków edukacyjnych i dydaktycznych, w tym zabawek wspomagających ich rozwój. Natomiast w przypadku małoletniej J., która jest w wieku, w którym dochodzi do aktywności w relacjach społecznych powyższa kwota również jest uzasadniona i wystarczająca.

Jako nieuzasadnione Sąd uznał doliczenie do kosztów utrzymania każdego z małoletnich kosztów remontów domu oraz oszczędności czynionych na rzecz małoletnich. Należy bowiem pamiętać, iż celem świadczeń alimentacyjnych jest zaspokajanie bieżących potrzeb małoletnich.

Twierdzenia powódki J. K. w pozostałym zakresie, tj. odnośnie jej sytuacji życiowej i rodzinnej Sąd uznał za wiarygodne, bowiem nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną, a poza tym znajdują potwierdzenie w przedłożonych dokumentach.

W ocenie Sądu na wiarę zasługiwały również zeznania pozwanej K. B. (2) co do jej aktualnej sytuacji życiowej, w tym wysokości osiąganych przez nią dochodów. Okoliczności wskazywane przez pozwaną znalazły bowiem potwierdzenie w dokumentach przez nią przedłożonych. Również jako wiarygodne ocenić należało zeznania pozwanej co do jej relacji i kontaktów z małoletnimi powodami, gdyż były one spójne co do powyższego z zeznaniami powódki J. K. i świadka A. J.. Szczere były również w ocenie Sądu zeznania pozwanej w tej części, w której podawała, że nie poczuwa się do obowiązku alimentowania małoletnich powodów i, że choć ma środki finansowe, to nie będzie ich przeznaczać na rzecz małoletnich powodów, nadto, że nie zamierza iść do pracy, by uzyskać środki na alimentowanie małoletnich powodów. Tej treści zeznania pozwanej znajdowały bowiem potwierdzenie w prezentowanej przez pozwaną w toku postępowania postawy braku poczucia odpowiedzialności za małoletnich powodów, w tym obowiązku ich finansowania. Natomiast jej zeznania co do części wysokości wydatków ponoszonych przez nią i partnera nie zasługiwały na wiarę, albowiem były one sprzeczne z zeznaniami J. O. (1), a poza tym nie były one spójnie wewnętrznie. Np. odnośnie wydatków na żywność raz pozwana zeznała, iż przeznacza wraz z partnerem na nie 2000 zł/m-ce, innym razem, iż powyższą kwotę na żywność przeznacza co drugi miesiąc.

Sąd dał wiarę również zeznaniom świadka A. J., gdyż były logiczne, spójne i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Natomiast zeznania świadka J. O. (1) zasługiwały na uwzględnienie co do sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej pozwanej. Natomiast Sąd nie dał wiary zeznaniom ww. świadka co do tego, że pozwana nie ma żadnego majątku, że nie ma żadnych oszczędności oraz co do części wydatków ponoszonych przez pozwaną i ww. świadka, albowiem przeczą powyższemu zeznania pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługuje na uwzględnienie.

Art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

Zgodnie natomiast z ust. 2 ww. artykułu kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie wytacza powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Z przepisów powyższych wynika, że umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nie powoduje jednocześnie zwolnienia rodziców od obowiązku łżenia na potrzeby dziecka. Zgodnie z orzecnictwem obowiązek alimentacyjny (zapewnienia środków utrzymania i w miarę potrzeby wychowania) ciąży w pierwszej kolejności na rodzicach dzieci. Umieszczenie dzieci w rodzinie zastępczej - stanowiącej formę ograniczenia władzy rodzicielskiej - nie znosi ciężącego na rodzicach w stosunku do ich dzieci obowiązku alimentacyjnego. Przerzucanie całego ciężaru związanego z utrzymaniem dzieci tylko na państwo jest nieuprawnione i nie może zasługiwać na aprobatę. Nie zwalnia z tego obowiązku również pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej.

W myśl przepisu art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zaś według przepisu art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Jak wynika zatem z treści powołanego wyżej przepisu zakres obowiązku alimentacyjnego zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś - od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku (M.P. z 1988 r. Nr 6, poz. 60). W uchwale tej stwierdzono między innymi: "Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka.

Orzecnictwo SN jest zgodne co do tego, że możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej nie wynikają z faktycznie osiągniętych zarobków i dochodów, ale stanowią środki pieniężne, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych (por. np.: orzeczenie SN z dnia 9 stycznia 1959 roku, 3 CR 212/59, OSPiKA 1960, z. 2, poz. 41; uchwałę pełnego składu (...) – Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42; wyrok SN z dnia 22 czerwca 2007 roku, II UK 229/06, LEX nr 422753). W uzasadnieniu uchwały 7 sędziów SN z dnia 26 maja 1995 roku, III CZP 178/94 (LEX nr 4233), SN podkreślił, że: „ustalenie możliwości zarobkowych (majątkowych) zobowiązanego do alimentacji ma często charakter hipoteczny, gdyż kryterium takich możliwości nie zawsze są zarobki osiągnięte aktualnie przez zobowiązanego, lecz sama zdolność do uzyskania wyższego wynagrodzenia.

W świetle powyższego nie zasługiwało na aprobatę stanowisko pozwanej K. B. (2) wnoszącej o całkowite zwolnienie jej od obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich powodów w związku z trudną sytuacją materialną.

W toku postępowania ustalono, iż pozwana K. B. (2) nie pracuje zarobkowe lecz sprawuje osobistą opiekę nad dziećmi ze związku z J. O. (1). Najpierw nad małoletnim M., a aktualnie jeszcze nad małoletnią J.. Z tytułu urodzenia wskazanych dzieci pobierała i pobiera nadal świadczenie rodzicielskie w kwocie 1000 zł. Ponadto uzyskuje ona na ww. małoletnich świadczenie z program 500+ i zasiłek rodzinny. Powyższe powoduje, iż nie jest ona pozbawiona dochodów. Co więcej prowadzi ona również gospodarstwo domowe wraz z partnerem J. O. (1), który posiada zasiłek opiekuńczy w kwocie 620 zł. Ponadto mieszka ona w domu rodzinnym swego partnera, którego rodzice posiadają stałe dochody z tytułu emerytur i którzy w większości pokrywają koszty związane z utrzymaniem domu (ojciec partnera pozwanej) oraz partycypują w kosztach zakupu żywności, z której korzysta również pozwana (matka partnera pozwanej). Co również istotne pozwana w opiece nad małoletnimi J. i M. O. może liczyć na pomoc rodziców swego partnera. Tak było choćby w dniu rozprawy 10 października 2019 roku, kiedy to dzieci pozwanej pozostały pod ich opieką. Biorąc pod uwagę, iż obecność partnera pozwanej nie była wówczas obowiązkowa w sądzie i to on mógł zająć się dziećmi to fakt, iż małoletni zostali wówczas z dziadkami na kilka godzin dowodzi tego, iż są oni w stanie zająć się nimi i to nie tylko w sytuacjach kryzysowych. Co ważniejsze partner pozwanej nie pracuje zarobkowo, przebywa w domu opiekując się rodzicami, zatem ma możliwość zajęcia się dziećmi, skoro jego rodzice sami są w stanie przez kilka godzin się nimi opiekować. Powyższe stwarza pozwanej możliwość podjęcia zatrudnienia, choćby dorywczego, czym jednak nie jest ona zainteresowana. Zatem okoliczność urodzenia kolejnych dzieci przez pozwaną i konieczność ich pielęgnacji i opieki, nie uzasadnia zwolnienia jej od obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich powodów. Oczywistym i powszechnie wiadomym jest, że rodzic posiadający już dzieci, decydujący się na kolejne dziecko musi zapewnić pozostałym dzieciom utrzymanie, mimo, że przez pewien czas jego zdolność do zarabkowania jest mniejsza. Co istotne w toku całego postępowania pozwana nie wykazywała żadnego zainteresowania pracą zawodową, wręcz mówiła, że nie zamierza iść do pracy, by uzyskać środki np. na alimenty dla małoletnich powodów. Co więcej nie poczuwała się do odpowiedzialności za utrzymanie małoletnich powodów. Wprost podczas zeznań wskazała, że nie zamierza płacić na rzecz małoletnich powodów, że posiada środki finansowe lecz woli przeznaczyć je na rzecz dzieci obecnie przez nią wychowywanych. Prezentowana przez pozwaną postawa życiowa nie może zwolnić jej z obowiązku alimentacyjnego na rzecz powodów. Pozwana jest osobą młodą, zdrową i zdolną do pracy. Pomimo to, świadomie i dobrowolnie, sama wykluczyła się z rynku pracy i nie wyraża żadnego zainteresowania podjęciem zatrudnienia. Jak wskazano powyżej fakt, iż aktualnie opiekuje się dwójką małoletnich dzieci również nie pozbawia jej całkowicie możliwości choćby dorywczego zarabkowania. Poza tym pozwana nie dba o pomnażanie swych dóbr materialnych. W toku postępowania wyzbyła się bez spłaty współwłasności nieruchomości położonej w Ł.. Jeśli nawet przyjąć, iż powodem takiej postawy była uzyskana wcześniej spłata to świadczy to o tym, iż sytuacja materialna pozwanej nie jest taka zła jak starała się ona i jej partner w toku niniejszego postępowania wykazywać. Ponadto pozwana jest współwłaścicielką jeszcze innego gruntu położonego w Ł., który wydzierżawia za darmo i jak sama wskazała nie jest zainteresowana czerpaniem z niego pożytków. Taka postawa pozwanej świadczy o tym, że w sposób świadomy i dobrowolny uszczupla ona swoje dochody nie wykorzystując posiadanych możliwości zarobkowych.

Zatem aktualna sytuacja pozwanej jest wynikiem jej własnych, świadomych działań. Małoletni powodowie nie mogą zaś ponosić konsekwencji tego działania, zwłaszcza, że w jego wyniku zostało im odebrane prawo do wychowywania się w pełnej rodzinie i możliwość dorastania w obecności matki. Pozwana musi mieć świadomość, iż potrzeby małoletnich w wieku powodów sukcesywnie zwiększają się. W takiej sytuacji pozwana winna poczynić wszelkie starania by choć w minimalnym stopniu wywiązywać się z obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich powodów, zwłaszcza, że nie sprawuje nad nimi żadnej pieczy, a wszelkie obowiązki związane z ich wychowaniem i zapewnieniem im opieki spoczywają na rodzinie zastępczej.

Powszechnie przyjmuje się, że osoba zobowiązana do alimentacji powinna w pełni wykorzystywać swoje siły, kwalifikacje i uzdolnienia w celu uzyskiwania niezbędnych dochodów na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentów. Zarówno ojciec jak i matka powinni dołożyć wszelkich starań i podjąć odpowiednie

zatrudnienie, aby zapewnić odpowiedni poziom życia swoim dzieciom. Zobowiązany do alimentacji powinien uczynić zadość swojemu obowiązkowi, choćby wiązało się to z istotnym uszczerbkiem i powodowało obniżenie stopy życiowej.

W ocenie Sądu pozwana nie wykorzystuje wszystkich sił i nie dokłada należytych starań, aby zaspokoić potrzeby małoletnich powodów. Tymczasem jako rodzic, do czasu usamodzielnienia dzieci, musi sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu, choć w minimalnym zakresie.

Uwzględniając powyższe Sąd przyjął, iż pozwana ma możliwość alimentowania małoletnich w wysokości ustalonej przez Sąd, a fakt, iż pozwana urodziła dwójkę dzieci z nowego związku nie zwalnia jej w żaden sposób z tego obowiązku. Co istotne pozwana nie uczestniczy w bezpośredni sposób w wychowaniu powodów, nie ponosi trudów związanych z dbałością o ich prawidłowy rozwój i to zarówno fizyczny, jak i psychiczny oraz w żadnej mierze nie udziela im wsparcia w sprawach życia codziennego. Zatem winna ona chociaż w minimalnym aspekcie finansowym uczestniczyć w realizacji ich utrzymania i wychowania. Zwłaszcza, że pozwana jest osobą zdrową i zdolną do pracy, choćby dorywczej. Co ważne posiada ona stałe dochody, z których jest w stanie robić oszczędności.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanej K. B. (2) tytułem miesięcznych rat alimentacyjnych na rzecz małoletnich M. B., J. B. oraz K. B. (1) kwotę łączną 350 zł. Fakt zasądzenia alimentów na rzecz małoletniego K. B. (1) w wysokości wyższej niż pozostali małoletni powodowie wynika z faktu, iż jest on dzieckiem niepełnosprawnym posiadającym zwiększone potrzeby i wydatki w porównaniu z dwójką pozostałych powodów.

Nadto Sąd zasądził alimenty od daty wyroku mając na uwadze fakt, iż ich celem jest zaspokojenie bieżących potrzeb małoletnich powodów oraz biorąc pod uwagę to, iż niniejsze postępowanie trwało ponad rok, a w tym czasie sytuacja osobista pozwanej zmieniała się, co związane było z urodzeniem przez nią kolejnego dziecka. W ocenie Sądu zasądzenie alimentów od daty wyroku w sytuacji, gdy aktualnie pozwana ma ustabilizowaną sytuację życiową, stałe dochody do czerwca 2020 roku powoduje realną możliwość spełnienia przez nią na bieżąco nałożonego na nią obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe na podstawie ww. przepisów Sąd orzekł jak w pkt. I wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono w pkt. II wyroku.

Wobec częściowego tylko uwzględnienia żądań - Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami.

Na podstawie art. 333 § 1 k.p.c. w pkt. IV wyroku Sąd nadał wyrokowi w pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Sabina Homa

ZARZĄDZENIE

- odnotować uzasadnienie,
- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej,
- kal. 2 tygodnie,

G., 30 października 2019 roku

SSR Sabina Homa